

سایه ۱۳۷۰/د/۱

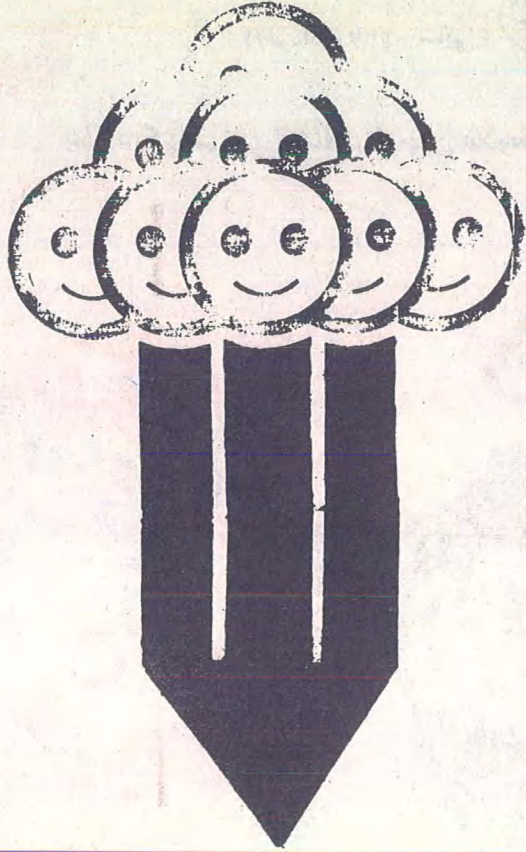
کیتک

یول درگی سی نین اوشاقلار اوچون علاوهسی

ایچینده کیلر

- باش یازاری: باباناغیلی
- شعر: وطن / بهار / تارلا / لاچین / منیم اولدوزوم گوژهل قیزیل
- ناغیل و حکایه: جوجهلر / قیزیل گوله ایله شه / کیرپی / تصویرلی ناغیل
- مقاله: قران / کاکلی فیلمینه بیر باخیش / هنرمند ایله اوشاقلار / دنیز قیزی (علمی) - بالاجا دوشان کتابی نین نقدی /
- اویون: جولوجللو

کینک سای ۶

۱۱ خرداد / ۱۳۷۰

(یول درگی سینین اوشاقلار اوچون علاومسی)

باش یازاری: ع. ابوطه

حاضیر لایانلار: یعقوب حیدری / امین صدیقی / اورمولو / اکبر آزاد

یئنی یئتمه نقاش: زینب طرزمی

نقاشلار: نیکانپور - نوروزی - وکیلی

بابا ناغیلی

آما، چوبوقلارین هامیسی بیر یئره
یغیلیب بیر دسته اولاندان سونرا اولالا-
«چوبوق دستهسینه» منیم گوجوم
دوشمهدی حتی دیزلریمی ده قوللاریم
کومک توتدوم. بس بیلین کی، اگر سیز ده
تک- تک اولسانیز تئز سینیب و دشمن
قاباغیندا آرادان گئتمه‌لی‌سیز.
اوشاقلار گولوشوب، ال- ال وئریب

دیدیلر:

داها آیری اولماریق،
آیریلیقلا سولماریق.
ال بیر اولوب گزه‌ریک،
دوشمنلری ازهریک.
آی بابامیز سن ساغاول،
دیانتلی بیر داعاول.

بابانین اوشاقلاری بو نغمه‌نی اوخویوب
اؤز بابالاری ایله عهد- پیمان باغلا دیلار
کی، داها آیری اولما یا جاقلار. بئله‌لیکله‌ده،
سیز عزیز اوشاقلارا منیم آرزوم ایسته‌گیم
بودور کی، هامینیز مهربان و بیر اولاسیز.
ال- ال وئریب کپنگه‌ شکیل، شعر، ناغیل،
مقاله... گؤندریب قانادلان دیراسیز، بلکه
عومور بویو، گؤزل کپنگ قاناد چالیب
گؤیلرده اوچوب و هر بیر گؤزل اوشاغا
سالام وئریب اونو سئویندیرسین.

کپنگ

بیرگون بیر قوجا اؤز اوشاقلارینی باغا
چاغیریپ، اونلارا دئدی: گئدین هر بیریز
بیر چوبوق گتیرین.

اونلار گئدیپ هر بیریزی بیر چوبوق
گتیریپ وئردیلر بابالارینا.
بابالاری چوبوغو آلیب تک- تک الینده
سیندیردی. اوشاقلار تعجبله باخیب،
بابالارینا گولدولر.

سونرا بابالاری، گوله- گوله دئدی:
گئدین هر بیریز داها بیر چوبوق گتیرین.
اونلار قاچیب تئز هر بیریزی بیر چوبوق
تاپیب گتیردیلر، وئردیلر بابالارینا.

بابالاری چوبوقلاری بیر- بیر اوسته
قویوب الینده چوخ گوج وئردی سیندیرا
بیلمهدی، حتی چوبوق دستهسینی قویبو
دیزلری اوستونده یئنه سیندیرا بیلمهدی.
سونرا دئدی منیم عزیز اوشاقلاریم اؤز
اؤز گؤزوزله بو من گورهن ایشی گوردوز
دئیین گوروم نه نتیجه آدیز.

اوشاقلارین هر بیریزی بیر سؤز دئدی،
آنچاق بابالاری اونلارین جوابلارینی قبول
اٹمهدی.

سونرا اوشاقلارین بیر دئدی: بس
بویور گوره‌ک نه دئمک ایسته‌بیرسن؟

بابالاری گولومسونه- گولومسونه
دئدی: منیم عزیز اوشاقلاریم گوردوز کی،
تک چوبوقلار بیر آز گؤجله سیندیلار،

قرآن

□ پ. آیلی

قرآن بیزیم دین کتابیمیزدیر.
اسلام دینی نین حکملری قرآندا سؤیله نیبیدیر.
قرآن بیزی دوزگونلوگه چاغیریر.
آلاه دوز دانیشیب، یاخشی ایش گوره نلری سئویر.
آلاه قرآندا بیر- بیریمیزی سئومه گی امر ائدیر.
قرآن آلاه کتابی دیر.
قرآن بیزه چوخ عزیزدیر.
بیز قرآنین حکملرینه عمل ائدیریک.

آزادلیق

قوشلار بو آغاجدان او آغاجا اوچوب،
اوخ ویورلار. اونلار اوزلارینه،
جوجه لرینه یووا قاییریرلار. قوشلار آزاد
اولدوقلاریندان سئوینیرلر. آنجاق بعضی
آداملار اونلاری توتوب، قفسده دوستاق
ائدیر. قفسده دوستاق اولان قوشلار، یووا
سالا بیلیمیرلر، آغاجدان آغاجا اوچا
بیلیمیرلر، اونلار آزادلیق دالیجا قفسین
قاپی سینی آختاریرلار. قوشلار آزادلیغی
سئویب، آزادلیق یولوندا
چالیشدیقلاری کیمی، انسان دا آزاد
یاشاماق ایسته ییر.

انسانین آزادلیغی قوشلارین آزادلیغی
ایله فرقلی دیر. بیز هر ایشی گورمه گه آزاد
دگیلیگ. بیزیم آزادلیغیمیزین نه قدر
اولماسینی قانون معین ائدیر.

وطن

کوئلومون سئوگیلی محبوبی منیم
وطنیمدیر، وطنیمدیر، وطنیم
وطنیم وئردی منه نانو نمک
وطنی، منجه، اونوتماق نه دئمک؟!
آنادیر هر کیشی-یه اؤز وطنی:
بسله ییب سینه سی اوستونده اونو.
سودودور کیم، دولانیب قانیم اولوب
او منیم سئوگیلی جانانیم اولوب
ساخلام گؤزلریم اوسته اونو من،
اؤلهرم، الدن اگر گئتسه وطن.
وطنین نعمتی نیسیان اولماز
ناخلفلر اونا قوربان اولماز
وطن- اجدادیمیزین مدفنی دیر.
وطن- اوؤلادیمیزین مسکنی دیر.
وطنی سئومهین انسان اولماز،
اولسا، اول شخصده وجدان اولماز

کاکلی فیلمی بیر باخیشدا

□ یعقوب حیدری

اوشاقلاری یورور. مثلاً «کویر قاسیرغاسی (توفانی) یاتاندان سونرا، گلین آپارما صحنهسی آرتیق دیر.

احمدو ایسه چوخ عجیب بیر انسان دیر. اونون کیمی بیر انسانی اؤز یان-یورهمیزده بلکه همچواخت تاپابیلمه‌دیک. احمدو هر چتینلیگین دوگونونو آسانلیقلا آچیر. او ککیلی تویوغو تاپماغا گنده‌نده، همچ بیر خطر دن قورخما ییر. احمدو، چۆلده توفانا توش گلیر، تورپاغین آلتیندا قالیر. آمما، توفان قورتارارکن، بورنودا قانامیر. بیر دفعه اؤسگورمهدن ساغ-سلامت آیاغا قالخیر.

یئری گلیمشکن دئمهللیک کی احمدونون دانیشیغی بللی دگیل هارا دیلی دیر. او هر دن یئرلی لهجه لرله دانیشیر، هر دن شهرلی اولور. بعضاً بویوک آداملار کیمی دانیشیر، بعضاً ده اوشاقدان دا اوشاق اولور.

ککیلی فیلمی نین باشقا نقصانلاری دا واردیر کی ایندیک فرصتیمیزین آز اولدوغونا گۆره اونلارا گۆز یوموروق. ■

آد: کاکلی (ککیلی)
کارگردان: فریاد بهزاد
یازانی: هوشنگ مرادی کرمانی
اویونچولار: مهدی فتحی، فرزانه کابلی، امیر شیبسی، محمود احمدی، و...
«احمدو» بیر ککیلی تویوق الماقلا، اؤز اوستاسی نین قیزی نی سئویندیریر. آنجاق، ککیلی تویوق قارا پیشیگین قورخوسوندان، قاچیب، قونشونون ائوینده گیزله‌نیر. و قونشو کیشی اونو اوغرولا ییب، باشقا بیر شهره آپاریر. ککیلینی آختاران احمدو، نهایتده اونو تاپیب، یییه‌سینه قایتاریر. فیلم «ایثار» و «قایغی چکمکلیکدن» دانیشیر. و بو مسئله فیلمین بیر نجه صحنه‌سینده گۆزله جه‌سینه گۆستریلیر. صحنه لرین بیرینده احمدو اؤز سو کوزه‌سینی نجه یول، چۆره کچی شاگردی نین سینیک کوزه‌سی ایله عوض ائدرکن، انسانین اوره‌گی سئوینجدن دولور، و انسان سئوهرلیک آچیقجا گۆزه دگیر.

فیلمین گۆرمه‌لی یئرلرینه گۆز یومساق، اونون مدتی چوخ اولدوغونا گۆره

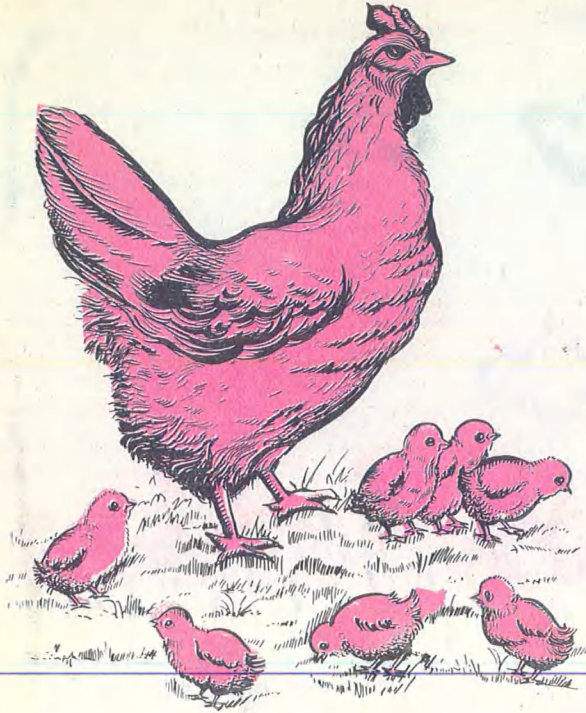

□ تبری زلی بابک

بهار

باغدا آچیب یاسمن
بولود آلیب داغلاری
یاغیش یویوب باغلاری
آی نه گۆزهل دی بهار
بهار گلیب اوشاقلار.

بهار گلیب اوشاقلار
گوئیده اوچور آغ قوشلار
نوروز گولو آچیبیدی
عطرین بیزه ساچیبیدی
ساری چیچک، گوئی چمن

جوجهلر

□ حسن ناصر

كوچورهنى: لاجين

- يقين چالاغان آپاريب،
دئديم.
- يوخ، چالاغانين ايشى
دگيل.
سونرا دا تعجبله اوزومه
باخدى.
- بلکه ييمه ييب سن
اؤلدوروبسن؟
- يوخ، - دئديم، - آنا خبريم
يوخدور.
- گؤزدم - قولاقد اول.
چالاغان آپارماسين.
بیر نچه گون جوجهلری
قورودوم آنجاق بیر دفعه
ساييب گوردوم کی، بیر

چیل- چیل ساری ديمدیک
جوجهلريميز واریدی.
آنالاری اونلاری باشینا
يیغیب، چیرین یانیندا
ايشله نر، یئدیریب-
گزدیرمردی. اونلار تئز- تئز
اونلار آنالاری نین بئلینه
ه—وپپانار، آتیلیب-
دوشردیلر.

آنم بیر دفعه منی چاغیریب
دئدی:

- جوجهلريميزین بیری
يوخدور. بيلميرم نئجه
اولوبدور؟

جوجه‌میزده یو خا چیخیب.
آنا دئمگه قورخدوم. آنا
بونو بیلیم چوخ
فیکیرلشدی.

تویوق لار چپرین گون
چیخان طرفینه ییغیشیب
ائشه‌له نیردی لر. جوجه‌لرده
اونون یان یورمسینده
قاچیشیردی لار. بیر قیراغا
چکیلیب اونلاری گوزدن
قویموردوم.

بیردفعه گوردوم کی،
پیشیگیز چپرین اوبیری
طرفیندن سیچراییب بالا جا
جوجه‌لردن بیرینی توتدو.
آنا تویوق اونون اوستونه
جومانجان پیشیک قاچدی.
اونون دالینجا دوشوب

قیشقیردیم. پیشیک
قورخوب جوجه‌نی
بوراخدی. جوجه‌یه هئچ نه
اولمامیشدی. قاچیب
آناسی نین قانادلاری آلتینا
گیردی.

احوالاتی آنا دئدیم.
حیرصلندی کی، گرک ائو
پیشیگی اوغرو اولماسین.
آتام پیشیگیمیزی
آپاریب، آزدیردی. ایکی
دفعه قایدیب ائویمیزه
گلدی. او چونجو دفعه ده
ایسه بیرداها گلمدی.

منه ائله گلدی کی،
پیشیک سهوینی باشا
دوشوب اوتاندیغیندان
ائوه قاینمیر...

اکبر نیکان پور نقاش (رسم) دیر.
 اوتوز بئش یاشی واردیر.
 اردبیل شهرینده آنادان اولوبدور.

هرمند ایله اوشاقلار

تخمیناً اون سسکیز ایل دیر نقاشی چکیر.
 سسکیز ایل دیر اوشاقلار اوچون نقاشلیق
 ائدیر. بیرینجی دفعه اوشاقلار اوچون
 «کیهان بچهها» مجله سینده نقاشی
 چکیدیر. ایندیلیکده «کیهان بچهها»
 مجله سیندن علاوه «گلک» و «کپنک»
 مجله لری ایله ده امکداشلیغی (همکارلیغی)
 واردیر.

گؤستریرلر. دئمه لی اوشاقلار بیر
 ساده لشمیش نقاشینی تک و خالص رنگلری
 سؤیرلر. اونلار رنگی حس اوزره
 ایشله دیرلر. ائله بونا گؤرمده دئییه بیلهریک:
 اوشاقلار اوچون نقاشی چکمگین مهم بیر
 شیوه سی بودور کی، هر نه بی ساده گؤروب،
 ساده اولاراق تصویرینی چکهن.
 ساده لیک ایشده اساس مؤوضوعنو تشکیل
 ائدیر. بونو دا دئییم کی، اوشاقلار اوچون
 نقاشی چکمک یول لاری، اولدوقجا
 گئیش دیر. شاید چوخ یاخشی اولار
 سؤزومو بئله دئییم کی ساده شکیده بیر
 شئییه باخیب، ساده اولاراق اونو تصویر
 ائتمک، دونیادا لاپ یاخشی و موفق
 شیوه لردن ساییلیر و نقاش ایله اوشاقلار
 آراسیندا علاقه قورماقدا، یول
 گؤستریرجی دیر.

«اوشاقلار اوچون نقاشی چکمک
 چوخ اهمیتلی و چتین دیر. چونکی بیر
 طرفدن گرک اوشاقلار دونیاسی ایله رابطه
 قوروب، اوبیری طرفدن ده لازم دیر بیر
 سری مجموعه عامیل لری تانیسین. مثلا
 اوشاق احوال-روحیه سی ایله دریندن
 تانیس اولسون. مختلف یاشلی اوشاقلار
 اوچون نئجه نقاشی چکمگی و طراحلیق
 ائتمگی بیلسین.

اوشاقلار نقاشی (رسمی) گره ک ساده
 خط و ساده طراحلیق ایله نقاشی چکسین.
 نئجه کی اوشاقلار گونش چکمک ایسته ینده
 بیر دایره چکیرلر. یا ائو چکمک ایسته ینده
 امکانی واردیر اونو دؤرد خط ایله
 گؤسترسینلر. یا بیر آغاجی نقاشی
 ائده نده، اونو بیر دایره و بیر خط ایله

جولو، جولو...

■ اكبر لاجين

سون سۆزو اوشاين يثره داينميش جولو
بارماغيندا قورتارسين. بورادا اوينايانلار اؤز
الريني دؤشلىرينه وورارلار هر كيم تظ،
وورسا اويونو او آپارار.
جولو- جولو، خارمان جولو!
بورا بير قوش قونوبدو (قونوبدور)
بو گوردو،
بو ووردو،
بو توتدو،
بو پيشيردى،
بو آشيردى...
جولو- جولو سنه نه قالدى؟

«جولو، جولو» مثليني آنا اؤز بالاسيلا
اويناياندا اوخويار. بو ترتيبله:
اوشاق قاريشيني آچيب جولو بارماغيني
ديكىنه يثره سويكه-يير. سونرا آنا سول
الينين قاريشيني آچيب اؤز جولو بارماغيني
اوشاين باش بارماغى نين اوستونده ديكينه
دايانديرار. سونرا اوشاق او بيرى الينين
قاريشيني آچيب آنانين باش بارماغى نين
اوستونده دايدانديرار بئله ليكله اوچ ال بير-
بيري نين اوستونده اوستونده ديك دورار.
آنا ساغ الى ايله ال لرين بارماقلارينا اشاره
اىدەرک (ساياراق) بئله اوخور كى، متلين

لاچین

بالا جا لاچین،
 یولدا سوروشدو:
 آنا! آناجان!
 هارا گئتدی قیش؟
 آناسی دئدی:
 گل دئییم سنه،
 الیمدن یاپیش!

قیزیم، ایلیمیز،
 اون ایکی آی دیر.
 اوچ آی باهار.
 اوچ آی دا یای دیر.

اوچ آی پاییز،
 اوچ آی دا قیش،
 قیزیم، آی قیزیم،
 الیمدن یاپیش!

بالا جا لاچین،
 یئنه سوروشدو:
 آنا! آناجان!
 هارا گئتدی قیش؟
 آناسی دئدی:
 لاچین، باخ گونه!
 یئرین گوره سی،
 هر ایل دولانیر،
 اونون دؤورونه،
 فصیل لر بوندان باشلانیر بالا!

آخ، سویا گیرمه!
 باخ بیر! اوستومه داشلانیر بالا!

لاچین سوروشدو:
 ایندی باهار دیر؟
 آناسی دئدی:
 بیر آدی باهار،
 بیر آدی یاز دیر.
 باهاردا باغدا،
 گول آچار گول لر.
 اوخویار باغدا،
 گؤزه ل بولبول لر.
 بالا جا لاچین،
 تئز، دئدی: آنا!
 گل ایندی منی،
 سن آپار باغا!
 آناسی دئدی:
 گولو درمه سن،

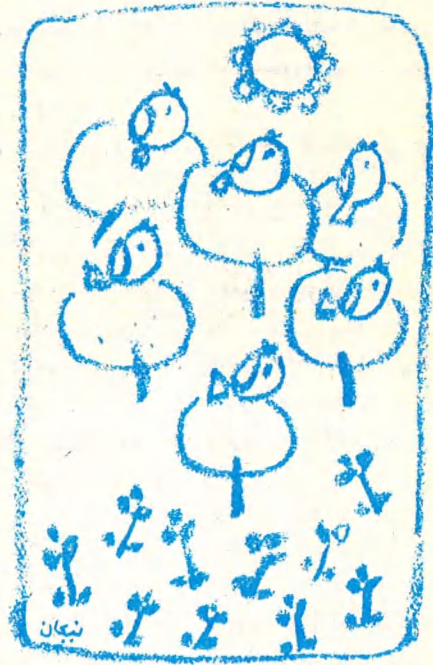
سۆزومه باخسان،
بيلسه رم داها،
ياخشى اوشاقسان!

آنا آپاردى،
لاچينى، باغا.
گۆردولر، باغا،
گليبدير باهار.
لاچين گۆررکن،
دئدى: آناجان!
باخ! بوردا نئجه،
گۆزهل گول لر وار!
آناسى دئدى:
بو آغاجلارى،
گۆزهل گول لرى،
قيزيم، بورادا،
باغبان اکييدير.
ساغ اولسون اونو!

وار اولسون اونو!
هر گون ايشله ييب،
زحمت چکييدير.
لاچين! آى لاچين!
ياديندا ساخلا،
باغا گلنده، درمه گول لرى!
قاچيرتما باغدان،
سن، بولبول لرى!
بالا جا لاچين،
دئدى: باش اوسته!
الين بورا خدى،
گئئدى ياخيندان،
گول لره باخدى.
چيچک آچميشدى،
عطيرلى گول لر.
اوخوردو باغدا،
شيدا بولبول لر.

□ كېنك

دنیز پریسی

(دنیز قیزی)

□ یعقوب حیدری

اولوبدور. بو پری همیشه دنیزده یاشایار. دنیز پریسیندن چکیلمیش تصویرلرده اونون گۆزهل اوزو، خورمایی توکلری اولوبدور.

بعضی لری نین بئله بیر عقیدهسی واردیر کی، دنیز قیزی (کی قدیم زمانلاردا یاشایان آدمیلار فیکر ائدیبلر اونو گۆروبدرلر) ائله همان «دنیز اوکوز»-و دور. البته بئله بیر عقیده چوخدا دوغرو اولایلمز. چونکی، اول دنیز پریسی نین بدنی نین یاریسی «آدام» و اوبیری یاریسی دا «بالیق» دیر. ایکینجی سی دنیز اوکوزونون نه گۆزهل سیماسی وار، نه ده خورمایی توکو واردیر.

پری لر ناغیل لاریندا بوتون پری لر یاخشی دگیل لر. اونلارین بعضیسی پیس، بعضیسی ایسه یاخشی دیر. ائله جه کی، چوخ یول آدمالارلا شوخلو قدا ائدیبلر. «عناق» و «کی مرا» باره سینده یازیبلار:

کیمسه بیلیمیر کی، پری لر نئجه بشرین ذهنینده یارانیب دیر. آنجاق گومان اوزوندن اونو معین ائلمک اولار. مثلا خلق گۆروبدر بیر سیرا حادثه اؤز وئریدیر کی، اونلارین علت لری بللی اولماییدیر. اونلار ائله دوشونوبدر: «یقین باشقا بیر موجودلار بو ایشلری گۆروبدر کی، بیز اونلاری گۆره بیلیمیریک. بو موجودلار حتماً چوخدا کیچیک دیرلر، یوخسا بیز سسلرینی ائشیدمردیک.»

بو فیکیر کی، کیچیک بیر موجودلار واردیر. آنجاق دونیانین بیر کونجونده یارانماییدیر. بو دوشونجه تخمیناً دونیانین هر یئرینده واردیر. بیر چوخ ملترلرین دنیز پریسی باره سینده ناغیل لاری واردیر.

بو ناغیللاردا دنیز پریسی نین بدنی نین یاریسی «آدام» یاریسی دا «بالیق»

«عنقا» بیر قوش دور کی، بیئش یوز ایل یاشایاندان سونرا آغاجدان بیر یووا دوزهلدیب، اونو اودلاییر. یووا آلوولاناندان سونرا، اوزونو اودون ایچینه آتیر. «عنقا» یاناندان سونرا اونون کولوندن جاوان بیر «عنقا» یارانیر...

و یا «کی مرا» بارمسینده یازیرلار:

«کی مرا» بیر حیوان دیر کی اونون بدننی نین بیر حصهسی «آسلان»، بیر حصهسی «کتچی»- یه و بیر حصهسی ده «ایلان»-ا بنزهیر.

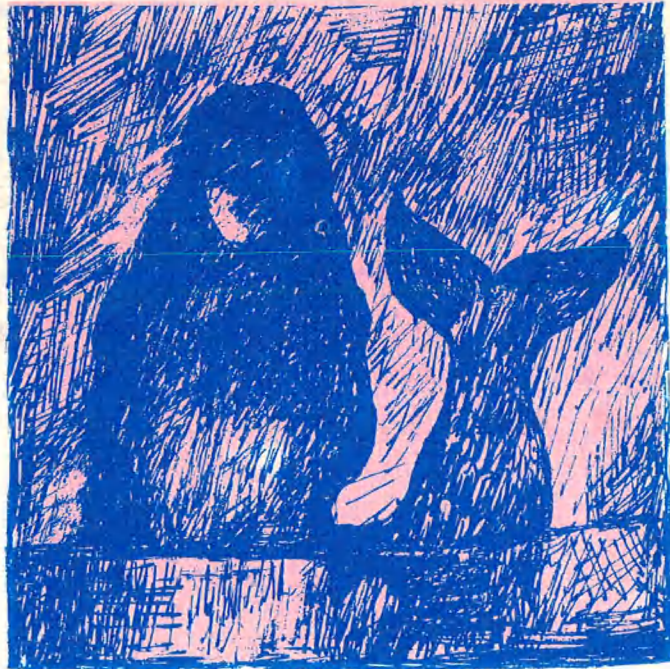
دانمارکلی معروف یازیچی «هانس کریستین آندرسن» تخمیناً یوز ایل بوندان قاباق پریلر بارمسینده چوخلو ناغیل یازدی. هابئله معروف و تائینمیش سیرک اویونچولاریندان ساییلان «برنوم» الده دوزهلیب، قورانیئیش و مومیایی اولموش بیر دنیز قیزی، بیر سالوندا نمایشه قویدو.

دئمهلییک کی، «برنوم» سیرک قورمادان قاباق، بیر سیرا نمایش لر کی، آرتیق حقه بازیغا بنزه پیردیلر، اجرا ائدیردی. ائله بو حقه بازیقلارین بیری ده بو دنیز قیزی نمایشه قویماغی ایدی. بو دنیز قیزی بیر میمون باشیندان و بیر بوئوک بالیغین قویروق طرفیندن تشکیل اولموشدو. «برنوم» بو مومیایی دنیز قیزی نین ایچینی سامان ایله دولدورموشدو.

... اوزون سوزون قیساسی، بونو دئییه بیلهریک کی، دنیز قیزی آرتیق «اژدها»، «رخ» «عنقا»، «زومرود قوشو»، «دیو»، «ستور»، «کی مرا» و بو کیمی ناغیل حیوانلاریندان بیری دیر.

□

بیرینجی دفعه میلادی ایل ۱۶۹۷- ده فرانسه اولکهمسینده اوشاقلار اوچون، پریلر باره ده کتاب چاپ ائدلمیشدیر.

تارلا

منیم آدیم «تارلا» دی
 منیم بئش یاشیم واردی
 من،
 ائویمیزین تکجه قیزی یام.

عزیز کینک
 قانات چال، گل بیزه قوناق.
 آخی، من سنی چوخ سئویرم و
 چکدیگیم شکیل لردن بیر نئچه سیننی
 سنه گؤندهریرم.
 یاخشی اولماسادا، قبول ائده رسن.
 واختین اولسا منه جاواب یاز.
 ساغ اول سنین دوستون
 تارلا سلطانی کلهری

من، چوخ شکیل چکهرم.
 بیر گون، بیر شکیلی
 اوتاغین دیواریندا چکدیم.
 او گون، آتام، یاتانا جان
 منله، دانیشمادی.
 من چوخ، اوتاندیم.
 و اوزومله عهد ائله دیم کی
 داها هئج واخت دیواردا
 شکیل چکمه ییم.

۱۳۷۰ - فروردین آیی - شاهرود

من آنادولیس و وطنیس چوغ نسلوروم

□ ح. م. ساوالان

قىزىل گول ايله «شئه»

باھار گونلرى نىن بىرىندە،
سحر تىزدن گول يوخودان
اوياندى. اوجو اچىلمىش
لئچە كىندە يومرو و دوم- دورو
بىر شئھى اوتورموش گوردو
خوشونا گلدی ايستەدى آرتىق
باخىب تانىسىن آما، گوردو بو
صاف و شفاف دامجى ايشىم-
ايشىم ايشىلدايىر. گول
حئىرتلى حالدا سوروشدو: سن
داھا كىمسن، نەسن،
ھارادانسان؟! خىردا جا سو
دامجى سى سۆزە گلىب دئدى:
«من آرى- دورو بىر سو
دامجىسى يام آدېمدا» «شئه» دىر.
سن گئجە ياتمىشدين من دە
گويدن آشىر دېم گوردوم سنىن
لئچكلىرىندين بىرى نىن بىر
اوجو اچىلىپ، ائله گوزەل
ايدى كى، منى مارق-
لاندىردى چوخ خوشوما گلدی
چونكو او، دا منىم كىمى تر-
تمىز ايدى. اوستونە قونوب
اوتوردوم». گول سئوينە-
سئوينە دئدى چوخ ياخشى
ايش گوروبسن من سنى
گوردوم سئويندېم چونكو سن
چوخ پارلاق و گوچكسن، اونا
گورە سنى سئويزم و سئوينىرم
كى، سنىنلە دوست اولام. و

بىز ائلىبە بىلەرىك بوتون گونو
بىرلىكە باشا ووراق بوتون
گونو بىر- بىرىمىزلە اوينايلاق.
«شئه» دئدى:- «حىف من
بوتون گونو بىر- بىر
قالا بىلمەرم. چونكو بىر آزادان
سونرا گونش اوز قىزىل
ساحقاقلارنى يئره توكوب،
حرارت و ايستى ليگىنى يئر
اوزونە ساچاندا من يوموشاق،
نارىن و يونگول بخارا دؤنوب
گوپە قايتمالى يام... گولون
حالى پوزولدى بىر آز مايوس
اولوب دئدى: «بس اوندا من
سنى الدن وئەرم». شئه شئه
دئدى: «يوخ عزيزىم! من سنى
تك قويما رام. صاباح سحرە
ياخين يئنه گلىب سنىن
لئچكلىرى نىن بىرى نىن
اوزەرينە قونارام، بىر-
بىرىمىزلە دانىشمايلاق،
اويناريق، گولەرىك!...»

ياواش- ياواش باھارين
پارلاق گونشى اوز ايشىق و
ايستى سىنى گولون اوستونە
ساچاركن... گول درىندن
جاناسىنر بىر نفس آلىپ،
دئدى: «بەبە گور نہ پارلاق
گونشدير!... ائله بو حالدا شئه
اوزونە خومارلىق دويوب
يوخوسو گليردى، گولون اينجە
لطف لئچە گى اوزەرينە
يايىلىپ، ياتدى. گول اونو بئله
گوردو كده دئدى: «نىيە
ياتىرسان! ياتمالى واخت
دئىل! دور، دور، باخ گور نہ
گوزەل ھاوادير! دامجى سو

گئت۔ گئدە بالا جالاشیردی.
دئدی: «ائله بیل آیریلیق
واختی گلیب حاقلایب. من
گرهک گو یون آچیق آیدین
اوچالیغینا گئدم چونکو باشقا
یولداشلاریم اورادا منی
گۆزله ییرلر. سۆز وئیریم صباح
تئزدن سنی گۆرمکه بورایا
گلم. قیزیل گول یئنه
اینجیکلی و ناراحت حالدا
باشینی آشاغی سالیب فیکره
گئتدی. باهار سحری نین
اینجه، لطیف یئلی، گولون
اوزونوناز لاییب، تومار لادی.
گول باشینی قووزادی آما
پارلاق داجینی گۆرهنمهدی.
او، آرتیق بخار اولوب گۆیه
اوچموشدو. گول اؤز- اؤزونه
دئدی: «گۆرمسن بو صاف و
شفاف دامجی نین وئردیگی
سۆزوه ده ائله اؤزوه کیمی صاف
و پارلاق دیر؟ گۆرمسن عهدینه
وفا ائده جکمی؟!»

او گون گئچدی و گئجه
اولدو، گول گئجه نی
یاریسینا چاق اویاق قالیب، او
دومدورو آینایا اوخشار شئهی
دوشونوردو.

سحر تئزدن دان اولدوزو
چیخانا یاخین بیر ملایم یئل
اسیب گلدی گولو یاواش جاسینا
اؤینده گول یوخودان آییلدی،
گۆزلرینی آچاندا گۆزوه
آچیلیمیش لئچکلرینه دوشدو و
پارلاق شئهی لئچه کی اوستونه
قونموش گوردو. سئوینجکلی
سالام وئردی. پارلاق شئه:

«علیک السلام عزیزیم!
گۆردون سنه وئردیگیم سۆزومه
وفالی اولدوم! ایسندی سن
لئچک و یارپاقلارینا باخ گۆر نه
قدەر سنه قوناق گتیرمیشم؟!
قیزیل گول یارپاقلارینا باخیب
بیر چوخ شئه
دامجیلاری نین سس- سسه
وئیریب اونونلا
سلاملاشمالارینی گۆردو و
سونرا اولکی شئه ایشین نئجه
اولدوغونو سؤیلمکه باشلادی:
«بونلار هامیسی منیم
دوستلاریم دیرلر. بیر باغدا
سنین کیمی گۆزل بیر گولون
یارپاقلاری اوزهرینه قوناردیلر.
بیر نئچه شیطان اوشاقلار
گلیب او گوللری دردی لر و
بونلاردا یئرسیز قالدیلر من ده
بئله گۆرونجه اونلاردان
ایسته دیم منیمله گلیب سنین بو
گۆزل و لطیف یارپاقلاری نین
اوستونه قونسونلار.»

قیزیل گول بیرده شئه لره
باخدی و اونلارا دئدی:
خوش گلیبسینز، منی
سئویندیریب سیز نه یاخشی
ایش گۆروبسوز. آما گرهک
سۆز وئرمسینز کی منی تک
قویما یاسینز. شئهلرین هامیسی
سس- سسه وئیریب دئدی لر:
«سۆز وئیریک، سۆز وئیریک.»
قیزیل گول گولده و یئنه گولده
هر گولده کجه اونون لئچکلری
گرنه شیب آچیلیردی، گول
سئوینیردی، گول
بؤیویوردو...

کتاب تانیتما و کتاب تنقیدی

□ یعقوب حیدری

سسلری ایله تانیش ائدیر.
۲- کتابین باشقا بگنمه‌لی خصوصیتی ده
بودور کی، اونون یازچیسی اؤز سؤزلرینی
ناغیل دیلینده دئمیشدیر.

بالاجا دووشانین قولاغینا بیر آری
گیریدیر. بالاجا دووشان بیلیمیر کی،
آری نین الیندن نجه قورتارسین. آغاجین
بوداغینا قونان بیر طوطو بو حادئنه
گوره کن اونا کومک ائتمگه گلیر. طوطی
بالاجا دووشانا دئییر:

«بالاجا دووشان اگر ایستیرسن آری
سنین بوغازیندان چیخیب گئده، گرهک
آریلار دستهسی کیمی بیر سن
چیخارداسان.»
نهایت بالاجا دووشان آری سسی چیخاریب
...

بالاجا دووشانین آری نین الیندن
قورتاریب، قورتارمادیغینی بیلیمک
ایستهسه نيز، یاخشی اولار کی، کتابین
اؤزونو اوخویا سینیز.

آنچاق «بالاجا دووشان ایله آری»
کتابی نین بعضی ایرادلاری و ائله جهده
بعضی بگنمه‌لی خصوصیتلری واردیر. بیز
بورادا بونلارین بعضیلرینه اشاره ائدیریک:

□ کتابین بگنمه‌لی خصوصیتلری
۱- بو کتاب بیزی بعضی حیوانلارین

چیچک۔ سوسن

اصلان کمرلی

سوسنہ باخ، سوسنہ،
دیر ماشیب، چیخیب دوشہ.
ساجینا نرگس تاخیب،
یاخاسینا بنووشہ.

بیرجہ یترده دایانمیر،
قاچیر اوپان۔ بویانا.
ایستہبیر چیچکلرین
رنگلرینہ بویانا.

چیچکلرین ایچینده،
اٹلهبیل کی چیچکدی.
سوسن، نرگس، بنووشہ،
بیر۔ بیریندن قشنگدی.

اوچوب قونوب باشینا،
چیچک بیلیم سوسنی
کپنکده اٹلهبیل.
قورخما، قورخما آی سوسن!
کپنک آری دئییل.

۳- کتابدا وئرلین نقاشیلرده یاخشی دیر.
□ کتابین ایرادلاری:
کتابین بیر نئچه بوؤوک ایرادی واردیر
ناغیلین تور کجه متنی نین دیلی چوخ
ضعیف دیر.

بیرده کی، بیز طوطوقوشونو ناغیلدان
گوئتورسک، ناغیلدان بیر شئی اسکیک
اولماز. اونا گوژه کی، طوطوقوشو بالاجا
دووشانا، «اگر آری سسی چیخارسان، آری
بوغازیندان ائشیکه گلر» دئینده الچه
دووشان بئله بیر ایش گوڑمهبیر. او آری
سسینی چیخارماقدان قاباق «تویوق»
«خوروز» «پیشیک»، «ایت» و... سسی
چیخاریر.

«بالاجا دووشان ایله آری» کتابی اوچ
دیلده- فارس، تورک و کورد دیل لرینده
چیخمشدیر. هر اوچ ترجمه بیر کتابدا
وئرلمیشدیر.

کتابین یازبجسی «ناصر
بوالحسنی» دیر. محمد قاضی و آتش
جعفر نژاد ایسه اونو ترجمه ائتمیشلر.
کتابین دگری ۲۰ تومن دیر.

«گۈزەل قىز»

□ مظفر سعيد

من بىر گۈزەل قىزەم كى،
سحر تىزدن دورام.
ال لرىمى، اوزومو،
اۋزوم هرگون يويارام.

آدېم دوشوب دىللرە،
گۈزەل قىزام، گۈزەل قىز.
ياراشىرام ائللرە،
گۈزەل قىزام، گۈزەل قىز.

قوناق گىتسك بىر يئرە،
هئچ نەيە ال وورمارام.
آنامدان، اجازەسىز،
من يىرىمدن دورمارام.

اىنجىتمەرەم آنامى،
يالان دانىشمارام من.
بۇيوكلرېن ايشىنە،
گىرىب- قارىشمارام من.

آدېم دوشوب دىللرە،
گۈزەل قىزام، گۈزەل قىز.
ياراشىرام ائللرە،
گۈزەل قىزام، گۈزەل قىز.

کیرپی

نعلبکیده کی سودو دگیشیردی. ایندی باشقا بیر نعلبکیده کیرپی اوچون دؤیولموش اتده سودا، قویولموشدو.

آخشام ایشیقلا سؤنموشدو. آنا اؤز یاتاغیندا، یاشار ایسه ایواندا اوزانمیشدی. یالنیز میز اوسته لامپا یانیردی. یاشار کتاب اوخویوردو. بیردن مارچیلتی سسی گلدی، گؤزدوکی، کیرپی اوزون بورنونو نعلبکی یه سالیب، سودو ایچیر. یاشار چوخ سئویندی.

کیرپی بؤیویوردو. آما چوخ داریخیردی. بیر گون یاشارین آناسی دئدی:

«آی اوغول، بو، ائو حیوانی دئییبل. اوتک یاشایا بیلمز، گل اونو مٹشه بوراخ. قوی اؤزو اوچون گزیب دولاشسین، یووا تیکسین.»

بو، اولجه یاشارین خوشونا گلمهسهده سونرا راضی لاشدی. بیر استراحت گونو کیرپینی گوتوروب مٹشهیه گئتدی. اولجه کیرپی ایله بیر آز اوینادی... سونرا قاچیب بیر کولون دالیندا گیزلندی کی، گورسون نه اولاجاق، کیرپی اوزون بورنونو ایرهلی اوزادیب اطرافی اییلهدی. سونرا یاشار گیزلنن کولا طرف یئریدی. یاشار جلد کولون دالیندا چیخیب، ایری بیر آغاجین دالینا کئچدی. کیرپی بیر آزاد ایرهلی گلدی. یاشار قاچیب مٹشیدن چیخدی....

بیر نئچه گون کئچدی. آرتیق یاشار کیرپینی اونوتموشدو. آخشام اوستو ائوه قاییدیردی. گؤزدوکی، قاپی نین آغزیندا کیرپی وار. تعجب لندی. کیرپی اوزون بورنونو ایرهلی اوزادیب، یاشارین چکمه لرینی اییلهدی. سونرا اوزونو اونون آیاقلارینا سورتمهیه باشلادی. یاشار کیرپی سینی تانیدی. گوتوروب ائوه آپاردی.

یاشار مکتبدن قاییدیردی. بیردن اونون قارشسی سينا بیر نئچه اوغلان چیخدی. اولار فوتبال اویناییردیلا. توپو بیر-بیرلرینه اوتورور، گولور، قیشقیریردیلا. بیردن توپ یاشارین آیاغی آلتینا گلیب دوشدو. اوشاقلار یئر به یئر قیشقیردی:

«وور! وور! وور!... منه اوتور!...»

یاشار گولدو. آیاغینی قالدیریب توپو وورماق ایستهدی. نه اولدو؟ آیاغی قیچ اولدو. «بوکی توپ دئییبل! کیرپی دیر، اصل کیرپی. نه ائدیرسیز؟ اوتانمیرسیز؟ آخی، اودا جانلی دیر. سیزی تیک لسه لر یاخشی اولار؟ اوتانمازلار». یاشار اوشاقلارین اوسته شیغیدی. هامی قاچدی. یاشار اگیلب کیرپینی قالدیردی، تیکانلاری الینه باتدی. او، کیفینی آچیب کیرپینی کیفینه قویدو.

کیرپی چوخ بالا جایدی. گورونور بیر آزاد ازیلمیشدی. آیاغیندا قان دامجی لاری واردی. یاشار اونو مبلون اوستونه قویدو. آناسی یودگتیریب کیرپی نین آیاغینی سیلدی. کیرپی اوزون بورنونو ترتندی. دئیمسن، یود اونو اینجیتدی. سونرا یئنهده یوماق کیمی بیغیلدی.

«آنا، سن ایندی بیز اونا نه وئرهک، یقین آجدیر؟ آناسی بیر آز فیکره گئدیب دئدی:

«بیلمیرم کیرپی لر نه یئئیر. بلکه اونا سود وئرمسن! یاشار جلد نعلبکی یه سود توکوب، کیرپی نین قارشسی سينا قویدو. کیرپی یئنهده قورخوب، یوماق کیمی بیغیلدی.»

«ایشین اولماسین، قوی دینجلسین، ایندی او آدمالاردان قورخور-دئیه، آناسی دیلندی... آخی، اوشاقلار اونو اینجیدیلر.»

بیر-ایکی گون کئچدی. کیرپی آرتیق اوتاغا و اوتاقدا کیلارا ایسینیشیردی. یاشار هر گون

ايپ

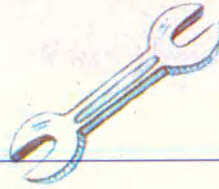
پيشيك

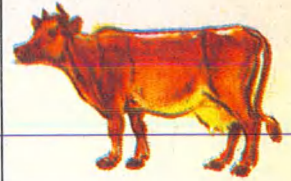
دوه

آلما

آچار

اينك

اوزوم

يارپاق

چارخ

صاحب آخوندوف

دیوار ساعاتیمیز و من

دیوار ساعاتیمیز بویو کدور مندن،
یورولوب بئزمیشم داها سسیندن.
دانیشا بیلرم کیمله دئسه نیز،
ناغیل دا سؤیلهرم لاپ ایسته سینیز. منه
«دیल्ली اوغلان» دئییرلر آرتیق،
آما او تک بیرجه سؤز بیلیر: تیق، تیق...

کوچورهن: آیشین

منیم اولدوزوم

گوئیده کی اولدوزلارین،
لاپ بوئوگون گزیرهم.

*

تاپانمیرام گوئیده من،
ایسته دیکیم اولدوزو.
بیر اولدوز، گزیرهم کی،
ایشیقلادا گوندوزو.

*

آنام دئییر: او، اولدوز،
گنجه، گوئیده تاپیلماز،
اونون آدی گونش دیر،
گونش گوندوزسوز اولماز.

*

سئوینیرهم بو سؤزدن،
بوراخیرام هر ایشی.
آما اورهک دؤیونور،
گوندوز گوره گونشی.

*

اودور منیم اولدوزوم!
سئووجهیم اونو من.
اودور اولدوزلارادا،
گنجه گوئیده نور وئرن.

□ ائلدار موغانلی

بورویوبدور گوئی اوزون،
بیر بولود رنگی قارا.
قویمور باخام گوئیده، من،
پارلایان اولدوزلارا.

*

قالیب بولود آلتیندا،
گۆزل اولدوز، گوئیچک آی.
بیلمیرهم اولدوزلاردان،
هانسی دوشوب منه پای!

*

آخی آنام دئییر: کی
هامی نین اولدوزو وار.
سنین ده آی، ناز بالام،
گوئیده، اولدوزون اولارا!

*

بالاجا اولدوزلارین،
بییهسی دیر اوشاقلار.
بوئوک آداملاریندا،
بوئوک اولدوزلاری وار.

*

من کوسورهیم بو سؤزدن،
دوداغیمی بوزورهیم.

کپنکده چاپ اولسون. تاپماجالاردا
 اولسون، جدولده یاخشی دیر. بیرده
 کی کپنگین صحیفه لرینه منگنه
 ووروب سونرا اونو یولدان آیرداندان
 صحیفه لری بیر- بیریندن
 آیریلما سین. کپنگین اؤزو بیر بالاجا
 مجله کیمی اولماغی چوخ یاخشی
 اولوبدور. اگر ممتاز شاگردلرین
 عکسی کپنگده چاپ اولسا یاخشی
 اولار و بیز اونلارلادا تانیس اولاریق.
 آمادگی کیلا سینا گئدن ۶ یاشیندا
 یاشار قارداشیمدا سیزه سالام دئییر.
 سیزه موفقیت آرزو لاییرام.

نوشین راشدی بیئشینجی کلاس-
 گوهر دشت ۷۰/۱/۶

حورمتلی کپنک سالام
 حالیز نئجه دیر! آتام یول
 مجله سینا آلان گوندن کپنگی
 اوخویورام. اونون شعرلرینه بالاجا
 قارداشیم یاشاردا قولاق آسیر و اونو
 از برلیر ۷- نجو ساییدا اولان
 جدولی حل ائله دیم چوخ
 یاخشی دی. اونون شعرلرینه
 اوخویورام، قیسا حکایه لرینه
 اوخویورام. آنجاق اوزون حکایه لرینی
 اوخوماق هله منه بیر آز چتین گلیر،
 آنجاق امید ائدیرم کی گله جکده
 اونودا اوخویا بیلیم. منیم خوشوم گلیر
 کی اوشاقلارین کپنگه یازیلان
 نامه لری و نقاشی لری اؤز آدلاریلا

سونا نعمتی، ۶ یاشیندا

ثمین قربانی، ۶ یاشیندا- تهران

نامه‌لر

آشاغیدا آدلاری گلن اوخوجولاردان
کپنک صحیفه‌سینه مکتوب، شعر، نقاشی
گلیبدیر، بیز نوبت ایله اونلاردان استفاده
ائده‌جه‌بیک.

آذربایجانغربی- صائین‌دژ- سوم
راهنمایی، سینا حسینعلی‌زاده

اردبیل- خدادولت ابراهیمی
اسکو- مهدی عارفی «ایشیق»- ناهیده
اکبرزاده اسکونی

اورمیة- روستای عرشلو، یاشار فرج‌زاده
تبریز- علی و فرهاد جوانشیر پناهی-
شاپور بابکان «تبریزی بابک»-

محمدرضا پورعلی- ر. تورکان- جلیل
علیزاده

علی.ر- جلیل- خ «آثار»-

یداله مؤتمنی «حئیران»- هادی
سیه‌رود

تهران- محی‌الدین عیوض هل‌آباد-
سمیرا قربانی-

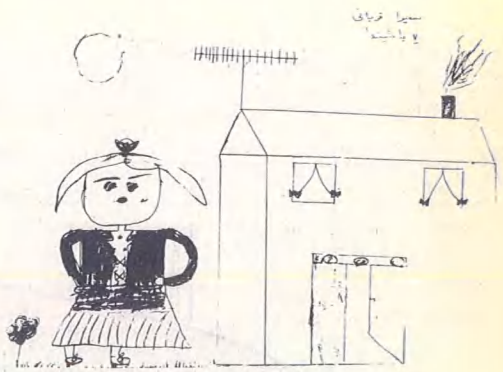
ثمین قـربانی-
علی قربانی- محمدبایرامی «یاوراوغلو»

خوی- محمدباقر خانلری
سلماس- محمدرضا- مهرزاد صدیقانی
کرج- نوشین راشدی

تبریز- آقای علی خالط‌آبادی
کپنک صحیفه‌سینه گؤندردیگیز
مطلب‌لره گؤره «شیردیریک، یئری
گلدیکجه اونلاردان استفاده‌جه‌بیک.

علی و فرهاد جوانشیر پناهی- تبریز

سمیرا قربانی، ۷ یاشیندا- تهران

اوچاغان بالیغ

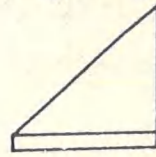
□ توپلاییب و حاضیرلایانی:
بایرام ارشهللی

لازیم اولان وسیله لر:

- ۱- بیردنه بوؤوک و اوزون قوووق (بادکنک).
- ۲- مقوا
- ۳- خط چکن (خط کش).
- ۴- مداد.
- ۵- قایچی.
- ۶- یاپیشقان (چسب).
- ۷- یاغلی بویا (رنگ روغن).

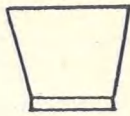
۸- توک قلم (قلم مو).
بیر اوزون یئلپه نک کومه گیله، بیر اوچاغان بالیغ دوزه لدین. قوووق (بادکنک) پیله یین.. بیرینجی و ایکینجی شکیل لر اساسیندا بیر تیکه مقوادان قاناد و قویروغ کسبب دوزه لدین. سونرا اونلاری قوووغین مناسب یئرلرینه یاپیشدیرین ایندی اونو رنگله یین. قوووغا آغیز و گؤز چکین و اوچاغان بیر بالیغا اوخشادین.

بالیغین قانادی

قاتلانان قیراغی

بالیغین قویروغو

قاتلانان قیراغی

